

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0018208111
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:0018208111.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobcu: L. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. Č.. XXX, zastúpeného Centrom správnej pomoci Michalovce, Topolianska 2829/174, Michalovce, IČO: 51 169 428 proti žalovanému: EOS KSI Slovensko s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpenému Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, o určenie, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 8. októbra 2019 sp.zn. 5 Csp 142/2018

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Michalovce zo dňa 8. októbra 2019 č.k. 5 Csp 142/2018-153.

Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) rozsudkom zo dňa 8.10.2019 č.k. 5 Csp 142/2018-153 žalobu žalobcu zamietol (výrok I.) a priznal žalovanému 100% náhradu trov konania (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že nehnuteľnosti: pozemky p. č. XXX, p. č. XXX, stavby súp. č. XXX na parcele č. XXX - rodinný dom a rovnako aj vedľajšia stavba nezapísaná na liste vlastníctva, súp. č. XXX na parcele č. XXX, ktoré sa nachádzajú v kat. úz. L. a sú evidované Správou katastra Michalovce na liste vlastníctva č. XXXX nie sú zaťažené záložným právom v prospech EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803. Taktiež sa domáhal 100 % náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností parcely č. 298, č. 300 - stavby súp. č. XXX na parcele č. XXX - rodinný dom a rovnako aj stavba nezapísaná na liste vlastníctva, súp. č. XXX s na parc. č. XXX - vedľajšia stavba, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území L. a sú evidované správou katastra na liste vlastníctva č. XXXX. Ďalej uviedol, že dňa 08.01.2013 uzavrel s právnym predchodcom žalovaného Slovenská sporiteľňa a.s., Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653 zmluvu o splátkovom úvere č. 5036288782 predmetom ktorej bola suma 36.480,- eur. Uvedenú pôžičku mal žalobca splatiť do 20.10.2041 a dohodnutý úrok bol vo výške 4,59 % z dlžnej sumy. Dňa 08.01.2013 bola uzavretá medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. a vtedajším vlastníkom nehnuteľností, ktoré sa nachádzajú v kat. úz. L. zapísané na LV č. XXXX T. U. a R. U. zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a mandátna zmluva na základe ktorej bolo zriadené záložné právo na vyššie uvedené nehnuteľnosti. Zabezpečovanou pohľadávkou bola pohľadávka, ktorá vznikla zo zmluvy o splátkovom úvere č. 5036288782 zo dňa 08.01.2013, ktorú uzavrel žalobca ako dlžník a veriteľ Slovenská sporiteľňa, a.s.. Zriadené záložné právo je vyznačené na liste vlastníctva č. XXXX v časti C - ťarchy aj v súčasnosti. Žalobca ďalej uviedol, že z dôvodu svojej nezamestnanosti porušil pravidelnosť splátok, ktoré mal uhradiť a Slovenská sporiteľňa, a.s. dňa 11.12.2015 vyhlásila mimoriadnu

splatnosť pohľadávky zo zmluvy ku dňu 10.12.2015. Pohľadávku vyčíslila sumou 38.726,83 eur. Keďže žalobca sa dostal do omeškania s platbou viac ako troch splátok od dátumu 20.11.2014, 20.12.2014, 20.01.2015 postupca žalovaného Slovenská sporiteľňa, a.s. mohla od žalobcu požadovať splatnosť pôžičky počnúc dňom 21.01.2015 a tým aj uplatniť svoje právo po prvýkrát. Od uvedeného dátumu začala podľa žalobcu plynúť trojročná premlčacia lehota v zmysle § 101 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. Dňa 11.12.2015 právny predchodca žalovaného vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru z dôvodu nesplácania, pričom prvá nesplatená splátka bola ku dňu 20.01.2015 pre ktorú bola vyhlásená splatnosť úveru. Dňa 21.01.2018 sa stal premlčaný celý dlh. Žalobca v žalobe preto s poukazom na § 100, § 101, § 103 Občianskeho zákonníka vzniesol premlčaciu námietku na celý dlh. Na pojednávaní dňa 08.10.2019 žalobca prostredníctvom svojej zástupkyne uviedol, že prvou splátkou, ktorá začala tvoriť dlh bola splátka z 20.10.2014 a bola uhradená len v sume 190,- eur (žalobca mal povinnosť uhradiť splátku v sume 232,37 eur). Od uvedeného dátumu podľa žalobcu začala plynúť aj trojročná premlčacia doba na celý úver a takto uplynula 21.10.2017. Zároveň k uvedenému dátumu bol premlčaný aj výkon záložného práva vyplývajúci z uzavretej záložnej zmluvy. Výkon záložného práva bol podľa listu vlastníctva č. XXXX k. ú. L. poznamenaný poznámkou P-62/18 dňa 24.01.2018, čiže v podstate pol roka po uplynutí premlčacej doby. Ďalej uviedla, že premlčanie pri zosplatnenom dlhu začína od zročnosti prvej nezaplatennej splátky v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného dôvodu žiadala žalobe v celom rozsahu vyhovieť.

3. Právne vec posúdil podľa § 552, § 151a, § 151b ods. 1, 2, § 151c ods. 1 a 3, § 151j ods. 1, 2, § 151md ods. 1, § 100 ods. 2, § 101, § 112 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ).

4. Čo sa týka vecnej legitímácie žalovaného súd mal za preukázané, že žalovaný je v predmetnom spore pasívne vecne legitímovaným s poukazom na list Slovenskej sporiteľne, a.s. zo dňa 30.06.2017, z ktorého vyplýva, že Slovenská sporiteľňa, a.s. oznámila žalobcovi, že dňa 23.06.2017 na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0668/2017/CE postúpila na postupcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava aj pohľadávku vyplývajúcu z úverovej zmluvy č. 5036288782 zo dňa 08.01.2013. Tá skutočnosť, či došlo k oznámeniu postúpenia pohľadávky v 5 dňovej lehote žalobcovi v zmysle § 7 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z. nemení nič na tej skutočnosti, že došlo k právoplatnému postúpeniu pohľadávky zo Slovenskej sporiteľne, a.s. na žalovaného a že takáto zmluva o postúpení pohľadávok je platná.

5. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu, že § 103 vetu druhú Občianskeho zákonníka je potrebné vykladať tak, že v prípade uplatnenia práva na zosplatnenie úverového záväzku pre neplnenie dohodnutých splátok začína plynúť premlčacia doba odo dňa najskôr splatnej splátky, so zaplatením ktorej je dlžník v omeškani, súd dôvodil, že už podľa prvej vety tohto ustanovenia je zrejmé, že už splatné splátky úveru sa premlčujú každá samostatne a s poukazom na § 565 Občianskeho zákonníka veriteľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky vždy len od splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Z toho vyplýva, že dôvodom zosplatnenia zostatku dlhu bude vždy nezaplatenie poslednej zročnej splátky a nie aj splátok predošlých, ktoré môže veriteľ už len vymáhať bez možnosti z dôvodu ich nezaplatenia žiadať splatiť celý dlh. Z § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka vyplýva, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565) začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplatennej splátky. Zročnosť celého dlhu v takom prípade zdieľa splatnosť len pre zosplatnenie rozhodujúcej, teda poslednej zročnej a riadne nezaplatennej splátky, nie teda splátky v poradí prvej, ako sa žalobca mylne domnieva. Táto prvá splátka podlieha premlčaniu ako samostatné majetkové právo za podmienok vyplývajúcich z prvej vety ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka. Strany sporu zhodne uviedli (§ 186 ods. 2 CSP), že žalovaný uplatnil právo na okamžité zosplatnenie úveru listom zo dňa 11.12.2005 z dôvodu nezaplatenia poslednej splátky zročnej podľa úverových podmienok zo dňa 20.11.2015, premlčacia doba pre uplatnenie záložného práva začala plynúť odo dňa nasledujúceho po zročnosti poslednej splátky, teda 21.11.2015 a uplynula 21.11.2018. Žalovaný si záložné právo uplatnil tým, že pristúpil k jeho realizácii o čom svedčí zápis v katastri nehnuteľností zo dňa 24.01.2018. Výkon záložného práva nie je viazaný len na výkon prostredníctvom štátnych orgánov, zákonodarca v § 151j ods. 1 Občianskeho zákonníka takúto podmienku nevyžaduje. K realizácii výkonu záložného práva v danom prípade došlo predajom predmetu zálohu - uvedených nehnuteľností v zmysle zák. č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a právny poriadok pri výkone záložného práva takýto postup výslovne umožňuje (§ 151j Občianskeho zákonníka) a je aj v súlade s článkom 13 Ústavy SR a protiústavný nie je.

6. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že ich náhradu úspešnému žalovanému priznal. O výške trov konania bude rozhodnuté osobitným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP, po právoplatnosti tohto rozsudku.

7. Proti uvedenému rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/, e/, f/ a h/ CSP, pretože neboli splnené procesné podmienky, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Namietal, že odôvodnenie rozhodnutia nespĺňa zákonom stanovené podmienky (§ 220 ods. 2, 3 CSP) a nestotožnil sa s úvahami a závermi súdu prvej inštancie vo vzťahu k posúdeniu plynutia doby premlčania. Poukázal na to, že vzhľadom na akcesorickú povahu záložného práva je potrebné prihliadať na možnosť premlčania zabezpečenej pohľadávky, pričom záložné právo sa nepremičí skôr, ako sa premlčí zabezpečená pohľadávka. Citoval ust. § 100 a § 103 Občianskeho zákonníka a poukázal na to, že do omeškania sa dostal prvýkrát s platbou zročnou dňa 20.10.2014, preto pôvodný veriteľ mohol od neho požadovať splatnosť pôžičky počnúc dňom 21.10.2014 a tým mohol prvýkrát uplatniť svoje právo. Keďže premlčanie plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať prvý raz, to znamená, že keď veriteľ objektívne mohol vykonať všetky úkony potrebné pre úspešné podanie žaloby. Podľa žalobcu actio nata preto nastane vtedy, keď veriteľ mohol dlh zosplatiť, a nie vtedy, kedy splatnosť z jeho strany skutočne nastala. Podľa žalobcu, pokiaľ veriteľ nezosplatnil úver ihneď pre splátku nezaplatenú v plnej výške od 20.10.2014, ale nechal si úver nezosplatený, nepostupoval s odbornou starostlivosťou a zároveň takáto praktika je podľa žalobcu nekalá. Tým, že sa postupník žalovaného a ani neskôr žalovaný sám nedomáhal svojho nároku pred súdom odo dňa 21.10.2014, stal sa dlh premlčaným dňom 21.10.2017. Súbežne s premlčaním zabezpečenej pohľadávky sa stalo premlčaným aj záložné právo dňom 21.10.2017. Žalovaný však výkon záložného práva uplatnil až 24.1.2018 podľa poznámky na liste vlastníctva č. 1005 kat. úz. Moravany. Žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu Trenčín sp.zn. 19 Co 42/2017, v ktorom sa súd zaoberal stanovením začiatku plynutia premlčacej lehoty celého zosplateného dlhu. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 107/07, v zmysle ktorého súčasťou princípu právnej istoty je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď, teda, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované.

9. K podanému odvolaniu sa žalovaný vyjadril písomne a navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny. Poukázal na to, že podľa ust. § 565 OZ pri plnení v splátkach vzniká veriteľovi právo na zosplatenie celého dlhu len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a ak veriteľ svoje oprávnenie nevyužije, plynie premlčacia doba pre každú splátku samostatne v zmysle § 103. Ak však dlžník nespĺni v určenom termíne ani ďalšiu splátku, veriteľovi opätovne vzniká právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť, pričom, ak toto právo využije, tak premlčacia doba všetkých splátok do budúca začne plynúť od splatnosti tejto ďalšej nesplnenej splátky. Citoval aj článok VI. bod 3 zmluvy o splátkovom úvere a bod 7.6.1 Všeobecných obchodných podmienok. Právny predchodca žalovaného svoje právo využil a mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásil podaním zo dňa 11.12.2015 (mimoriadna splatnosť úveru nastala ku dňu 10.12.2015). Poukázal na to, že rozhodnutie krajského súdu, na ktoré žalobca poukazuje, nie je nijakým spôsobom záväzným rozhodnutím a naopak, žalovaný poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre zo dňa 23.3.2016 sp.zn. 5 Co 934/2015: „dohoda medzi účastníkmi zmluvy o splnení dlhu v splátkach umožňuje veriteľovi, aby od dlžníka požadoval vždy iba zaplatenie tej splátky, ktorá sa stala splatnou. Každá zo splátok totiž predstavuje samostatné plnenie, a preto pre každú splátku začína plynúť premlčacia doba podľa § 101 OZ samostatne. Ak bolo medzi účastníkmi zmluvy dohodnuté, že veriteľ je oprávnený odstúpiť od zmluvy alebo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, ak dlžník podstatným spôsobom porušil ustanovenie zmluvy, napr. v prípade nesplácania pohľadávky riadne a včas, teda, ak prestal platiť splátky, neznamená to, že toto svoje právo je povinný veriteľ využiť. Uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky je v právomoci veriteľa, ktorý toto právo môže, ale aj nemusí uplatniť. Pre úplnosť dodal, že aj v prípade pripustenia názoru žalobcu o počiatku plynutia premlčacej doby od 21.10.2014 uvedená skutočnosť nič nemení na tom, že žalovaný mohol pristúpiť k výkonu záložného práva až po splatnosti celej pohľadávky, k čomu došlo dňa 10.12.2015, teda až dňom nasledujúcim mohol žalovaný, resp. jeho právny predchodca pristúpiť k výkonu záložného práva. Nakoľko k jeho uplatneniu došlo dňa 24.1.2018, nemohlo dôjsť k jeho premlčaniu.

10. Žalobca v odvolacej replike poukázal na to, že záložné právo sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe v zmysle § 101 OZ a poukázal na rozsudok NS ČR sp. zn. 21Cdo/681/2006 a 21Cdo/382/2006. Zotrvával na svojom tvrdení, že skutočnosť, že veriteľ zosplatnil úver až 15.12.2015, nestanovuje dobu, kedy mohol zároveň aj využiť právo na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky. Dôležité je, že to mohol urobiť už v čase nezaplatennej splátky dňa 20.10.2014 v dátume 21.12.2014, ktorý deň je teda dňom kedy mohol veriteľ uplatniť zosplatnenie celého úveru a zároveň mohol začať výkon záložného práva. Dlh sa premlčal 21.10.2017 a výkon záložného práva 21.12.2017.

11. Žalovaný v odvolacej duplike zotrval na svojich predchádzajúcich písomných podaniach majúca za to, že nedošlo k premlčaniu záložného práva. Zdôraznil, že jeho právny predchodca využil svoje právo zosplatniť pohľadávku ku dňu 10.12.2015 pre nesplnenie splátky, ktorá využitiu tohto práva predchádzala po dobu 3 mesiacov (§ 53 ods. 9 OZ), t.j. pre nesplnenie splátky splatnej dňa 20.8.2015 (pričom veriteľ vyzval dlžníka na základe podania zo dňa 18.11.2015 na úhradu omeškaných splátok). Citoval z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/146/2008. Právny predchodca žalovaného nemohol pristúpiť k výkonu záložného práva skôr, ako by došlo k účinnému zosplatneniu pohľadávky, t.j. pred 10.12.2015, a teda ž dňom 11.12.2015 začala plynúť premlčacia doba pre výkon záložného práva. Právny predchodca žalovaného začal výkon záložného práva dňa 24.1.2018, v čase, keď nedošlo k jeho premlčaniu.

12. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. a/, e/, f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

13. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 25. mája 2021 o 10.30 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 19.5.2021 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

15. Žalobca v odvolaní uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a/, e/, f/ a h/ CSP, t.j. že neboli splnené procesné podmienky, súd nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. a/ CSP odvolací súd uvádza, že procesné podmienky definuje Civilný sporový poriadok ako podmienky konania, ktoré predstavujú základné procesné predpoklady za ktorých môže súd konať a rozhodnúť. Procesné podmienky možno rozdeliť do 4 základných skupín, a to procesné podmienky na strane súdu, procesné podmienky na strane účastníkov (strán sporu), vecné procesné podmienky a negatívne procesné podmienky. Medzi podmienky na strane súdu patrí právomoc, príslušnosť, zákonné obsadenie súdu. Podmienky na strane účastníka sú procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, v prípadoch kde je povinné zastúpenie advokátom splnenie tejto podmienky. Medzi vecné podmienky patrí kvalifikovaný spôsob začatia konania, t.j. podanie žaloby, splnenie poplatkovej povinnosti. Medzi negatívne procesné podmienky patrí napr. prekážka začatého konania alebo prekážka rozsúdenej veci. Nesplnenie vyššie uvedených procesných podmienok tvorí odvolací dôvod podľa § 365 písm. a/ s tým, že podmienka na strane súdu spočívajúca zákonom obsadení súdu je upravená ako samostatný odvolací dôvod v § 365 ods. 1 písm. c/ CSP.

17. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e/ CSP je potrebné uviesť, že súd nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy stranami sporu. Najmä nevykoná dôkazy na preukázanie skutočností, ktoré z hľadiska hmotného práva nie sú významné a dôkazy nadbytočné, t.j. ku skutkovým okolnostiam, ktoré už boli preukázané iným spôsobom alebo sú založené na zhodnom tvrdení strán. Neúplné zistenie skutkového stavu je však odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvej inštancie nevykonával stranou navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť, avšak iba samotná okolnosť, že nevykonával dôkazy stranami navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že strana, ktorá v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, súčasne označí dôkaz, ktorý, hoci bol navrhovaný, nebol

vykonaný a uvedie právne významné skutočnosti, ktoré hoci boli tvrdené, súd prvej inštancie nezisťoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvej inštancie.

18. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

19. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP.

20. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, tzn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

21. Odvolací súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci uplatnené odvolacie dôvody neboli naplnené.

22. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

23. K odvolacej námietke žalobcu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je dostatočné, odvolací súd uvádza, že aj keď právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces, v danom prípade rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa kritéria pre odôvodnenie rozhodnutí podľa ust. § 220 ods. 2 CSP a nemožno ho považovať za nepreskúmateľný. Súd prvej inštancie dostatočne vysvetlil svoje úvahy, na základe ktorých dospel k záveru, že žalobcom uplatnený nárok nie je dôvodný.

24. Žalobca v odvolaní argumentuje skutočnosťami, ktoré uvádzal už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu, preto jeho odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

25. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovaných odvolací súd uvádza nasledovné :

26. Podstatou odvolacích námietok je posúdenie plynutia premlčacej doby (ustálenie začiatku plynutia premlčacej doby) pre výkon záložného práva vychádzajúc z posúdenia plynutia premlčacej doby zabezpečenej pohľadávky (ustálenie začiatku plynutia premlčacej doby zosplatneného zostatku úveru).

27. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že právny predchodca žalovaného si uplatnil právo na okamžité zosplatnenie úveru listom zo dňa 11.12.2015 (k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky došlo 11.12.2015).

28. Žalobca tvrdí, že premlčanie pri zosplatnenom dlhu začína od zročnosti prvej nezaplatennej splátky v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka.

29. Odvolací súd považuje za správny záver súdu prvej inštancie, že v danom prípade premlčacia doba vo vzťahu k celému zosplatnenému dlhu začala plynúť dňa 21.11.2015 a uplynula dňa 21.11.2018, a preto pokiaľ reálne začal právny predchodca žalovaného výkon záložného práva dňa 24.1.2018, došlo k začiatku výkonu v čase, keď právo nebolo premlčané.

30. Súd prvej inštancie však nesprávne ustálil, že žalovaný uplatnil právo na okamžité zosplatenie úveru listom zo dňa 11.12.2005 z dôvodu nezaplatenia splátky splatnej dňa 20.11.2015 (poslednej splátky zročnej podľa úverových podmienok). Zároveň nebral zreteľ na plynutie premlčacej doby vo vzťahu k splátkam, ktoré boli splatné pred vyhlásením predčasnej splatnosti celého zostatku dlhu.

31. Odvolací súd má za to, že právny predchodca žalovaného využil svoje právo požadovať splatenie celého nesplateného zvyšku dňa 11.12.2015 pre nesplatenie splátky splatnej dňa 20.8.2015, ktorá predchádza po dobu 3 mesiacov (troch splátok) k zosplateniu s poukazom na ust. § 53 ods. 9 OZ.

32. V prejednávanej veci uplatnené odvolacie dôvody neboli naplnené, lebo aj keď súd čiastočne nesprávne aplikoval ust. § 101, § 103, § 53 ods. 9 a § 565 OZ na zistený skutkový stav, nemalo to vplyv na správnosť jeho záveru o nedôvodnosti žaloby.

33. Odvolací súd považuje za správny záver súdu, že k uplatneniu záložného práva došlo v čase, keď pohľadávka ešte nebola premlčaná (okrem troch splátok) z nasledovných dôvodov:

34. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

35. Podľa § 100 ods. 2 OZ, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

36. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

37. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

38. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

39. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

40. Odvolací súd v prvom rade uvádza, že právo v zmysle ust. § 565 OZ je právom veriteľa, nie jeho povinnosťou, pričom veriteľovi vzniká toto právo pravidelne vo vzťahu ku každej nesplnenej splátke a trvá do splatnosti nasledujúcej splátky.

41. Pokiaľ veriteľ svoje právo nevyužije vo vzťahu k tej ktorej jednotlivej splátke, neznamená to, že mu toto právo zaniká. Naopak zakaždým pri nezaplatení každej jednotlivej nasledujúcej splátky mu takéto právo vzniká opakovane. Je však potrebné zdôrazniť tak, ako to už bolo uvedené, že sa jedná o právo nie o povinnosť. Pokiaľ veriteľ svoje právo v zmysle § 565 OZ nevyužije, resp. v období, kým toto právo nevyužije, platí v zmysle § 103 OZ, že každá jedná splátka sa premlčuje samostatne, teda vo vzťahu ku každej jednotlivej splátke začína plynúť premlčacia lehota samostatne. Až následne, keď dôjde k zosplateniu dlhu, stane sa splatným celý zostatok dlhu a vo vzťahu k tejto sume začne plynúť premlčacia doba, ktorá začína plynúť od tej splátky, pre ktorú došlo k zosplateniu dlhu, avšak zároveň musí byť splnená aj podmienka v zmysle § 53 ods. 9.

42. Okamih zosplatenia úveru (11.12.2015) nie je rozhodujúci z hľadiska začatia plynutia premlčacej doby predčasne zosplateného úveru (§ 103 OZ). Počítanie premlčacej doby od momentu

(predčasného) zosplatnenia úveru nemá oporu v ustanoveniach Občianskeho zákonníka, keď premlčanie splátok úveru i celého zročného úveru je upravené v cit. ustanovení § 103 OZ.

43. Ustanovenie § 101 OZ upravuje všeobecnú dĺžku premlčacej doby a všeobecne stanovuje začiatok plynutia premlčacej doby, pričom táto všeobecná úprava platí vo všetkých prípadoch, keď zákon pre jednotlivé práva neráta s osobitnou úpravou, t.j. nestanovuje inú dĺžku premlčacej doby, alebo odlišne určuje začiatok jej plynutia.

44. Ustanovenie § 103 veta prvá OZ obsahuje osobitnú úpravu premlčania (osobitne upravuje začiatok plynutia premlčacej doby) v prípade, ak zmluvné strany dohodli plnenie dlhu v splátkach, pričom každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba vždy samostatne. Uvedené však platí iba vo vzťahu k splátkam, ktoré sa stali splatnými skôr ako veriteľ využil svoje právo v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku nesplnenia niektorej splátky. V prípade, ak veriteľ využije právo, vo vzťahu k celému zosplatnenému dlhu (mimo už splatných splátok) nastane odlišná situácia.

45. Odvolací súd tu zdôrazňuje, že aj v danom prípade zosplatnenie nemalo vplyv na splatnosť splátok, ktoré sa stali splatnými už skôr. Splátky, ktoré sa už stali splatnými v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 103 veta prvá OZ pred zosplatnením celého zostatku dlhu dňa 11.12.2015 (t.j. až po splátku splatnú 20.11.2015) už takýto status nadobudli, teda jednoznačne už boli splatnými, preto aj premlčacia doba vo vzťahu k týmto splátkam už začala plynúť u každej samostatne. U prvej nezaplatennej splátky (splatnej dňa 20.10.2014) začala plynúť 21.10.2014 a uplynula 21.10.2017, postupne u nasledujúcich splátok uplynula 21.11.2017, 21.12.2017, 21.1.2018, 21.2.2018, 21.3.2018, 21.4.2018, 21.5.2018, 21.6.2018, 21.7.2018, 21.8.2018, 21.9.2018, 21.10.2018 a u poslednej (splatnej dňa 20.11.2015) uplynula dňa 21.11.2018.

46. Z uvedeného je zrejmé, že pred uplatnením záložného práva 24.1.2018 už boli premlčané tri splátky splatné 21.11.2014, 21.12.2014, 21.1.2015. Ostatné splátky splatné do vyhlásenia predčasnej splatnosti v čase uplatnenia záložného práva ešte premlčané neboli.

47. Pretože veriteľ využil právo v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku nesplnenia niektorej splátky, vo vzťahu k celému zosplatnenému dlhu (mimo už splatných splátok) je potrebné osobitne ustáliť začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného zostatku dlhu (v danom prípade pozostávajúceho zo sumy, splatenie ktorej bolo pôvodne dohodnuté v splátkach splatných od 20.12.2015 do konečnej splatnosti).

48. Odvolací súd má za to, že ak žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňa ku dňu 11.12.2015, nemohol tak urobiť pre omeškanie so splátkou splatnou dňa 20.11.2015, pretože pre splátku splatnú dňa 20.11.2015 tak mohol urobiť najskôr 21.2.2016 v zmysle § 53 ods. 9 OZ (kedy uplynuli 3 mesiace od splatnosti tejto splátky) a najneskôr do 20.3.2016 v zmysle § 565 druhej vety Občianskeho zákonníka.

49. Právny predchodca žalobcu mohol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru dňom 11.12.2015 len pre omeškanie splátky splatnej 20.08.2015, vo vzťahu ku ktorej tak totiž mohol urobiť najskôr 21.11.2015 (nasledujúci deň po uplynutí 3 - mesačnej lehoty v zmysle ust. § 53 ods. 9 OZ) a najneskôr 20.12.2015 (kedy sa stala splatnou ďalšia splátka) za splnenia ostatných podmienok v zmysle § 53 ods. 9 OZ (dátum zosplatnenia 11.12.2015 spadá do vyššie uvedeného intervalu od 21.11.2015-20.12.2015).

50. Odvolací súd vychádzal z nasledovných úvah:

51. Ako vyplýva z vyššie cit. zákonných ustanovení, v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 OZ (žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote najmenej 15 dní na uplatnenie tohto práva. Aj v tomto prípade však platí druhá veta cit. ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. že toto právo môže veriteľ použiť (len) najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

52. Ustanovenie § 103 veta druhá OZ obsahuje osobitnú úpravu premlčania (osobitne upravuje začiatok plynutia premlčacej doby) v prípade, ak veriteľ využije právo v zmysle § 565 Obč. zák. požadovať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku nesplnenia niektorej splátky.

53. Je však potrebné posúdiť, či túto osobitnú úpravu je možné aplikovať (priamo) aj v prípade, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy a veriteľ uplatnil právo podľa § 565 OZ v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 OZ.

54. Odvolací súd je toho názoru, že v prípade zosplatenia dlhu, ktorý vznikol na základe spotrebiteľskej zmluvy nemožno vychádzať z aplikácie ustanovenia § 103 veta druhá OZ bez súčasného zohľadnenia osobitosti vyplývajúcej z novo zavedenej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 53 ods. 9 OZ. Odvolací súd vychádza z úvahy, že v takomto (špecifickom) prípade pri posúdení začiatku plynutia premlčacej doby zosplateného dlhu (mimo už splatných splátok) je možné použitie ust. § 103 veta druhá OZ iba za súčasnej aplikácie ust. § 565 OZ a novozavedeného ust. § 53 ods. 9 OZ pri jeho výklade.

55. Daný aplikačný problém vyvstal práve v súvislosti s novozavedeným ust. § 53 ods. 9 OZ, ktorý tak zasiahol do dovtedy platnej úpravy vychádzajúcej z ust. § 103 v spojení s § 565 OZ, vo vzťahu ku ktorým súdna prax bola jednotná. Predpoklad pre zosplatenie úveru v zmysle § 565 OZ (v prípade ak sa nejedná o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy) spočíva v právnej skutočnosti nesplnenia úverovej splátky. V tom prípade, môže veriteľ vyvolať predčasnú splatnosť zostávajúceho dlhu v prvý deň omeškania dlžníka so zaplatením splátky a v tento deň si ho aj uplatniť na súde. Je preto len logické, že práve v tento deň podľa ust. § 103 veta druhá OZ (ktorý odkazuje na ust. § 565 OZ) začína plynúť premlčacia doba pre uplatnenie zosplatennej časti záväzku.

56. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ však zaviedlo novú podmienku pre aplikáciu ust. § 565 OZ, vzťahujúcu sa iba na spotrebiteľské zmluvy, keď možnosť veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky je v zmysle tohto ustanovenia posunutá až na dobu po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením tejto splátky (za súčasného splnenia ďalšej podmienky podľa § 53 ods. 9 OZ - upozornenia dlžníka na možnosť zosplatenia úveru aspoň 15 dní pred uplatnením tohto práva). Je preto v takomto prípade potrebné zohľadniť, že veriteľ môže vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru až po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre omeškanie s ktorou sa stal splatným celý dlh (do splatnosti najbližšej splátky nasledujúcej, ak upozornil dlžníka na túto možnosť aspoň 15 dní pred vyhlásením).

57. Odvolací súd má za to, že pri aplikácii ustanovenia § 103 veta druhá OZ v prípadoch spotrebiteľských zmlúv, nemožno vychádzať iba z doslovného znenia tohto ustanovenia, ale pri jeho výklade je potrebné zohľadniť špeciálnu úpravu obsiahnutú v ust. § 53 ods. 9 OZ, v dôsledku ktorej sa v týchto prípadoch k právnej skutočnosti nesplnenia úverovej splátky musí pripojiť aj právna udalosť uplynutia troch mesiacov od omeškania s jej zaplatením. S takouto ďalšou udalosťou však ust. § 103 OZ (rovnako ako ani § 565 OZ) explicitne nepočíta.

58. Odvolací súd tu zdôrazňuje, že aj v tomto prípade sa uplatňuje trojročná premlčacia doba stanovená v ust. § 101 OZ a až do uplatnenia práva na zaplatenie celej pohľadávky každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie a veriteľ sa v prípade neplnenia povinnosti dlžníka môže domáhať (na súde) iba zaplatenia už splatných splátok. Je nesporným, že až od uplatnenia práva v zmysle § 565 OZ (v prípade spotrebiteľského vzťahu za splnenia podmienok stanovených v § 53 ods. 9 OZ) sa žalobca môže domáhať na súde zaplatenia celej pohľadávky (celého zosplateného zostatku dlhu).

59. Aj vo vzťahu k celému zosplatenému zostatku dlhu nemožno obísť základné pravidlo stanovené v § 101 OZ, v zmysle ktorého premlčacia doba plynie vždy odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať (uplatniť na súde) po prvý raz. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že pri zosplatenom zostatku dlhu veriteľ nemohol uplatniť celú pohľadávku skôr, ako došlo k zosplateniu (využitiu práva podľa § 565 OZ), pričom k takémuto zosplateniu môže dôjsť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Z uvedeného teda vyplýva, že pre uplatnenie celej pohľadávky (zosplateného zostatku dlhu) musia byť (okrem ďalších) súčasne splnené dve podmienky, a to, že veriteľ využil svoje právo a požiadal o splatenie celého dlhu (zosplatal dlh) a zároveň, že dlžník je v omeškaní so zaplatením splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

60. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd má za to, že by bolo nelogické a časovo paradoxné, pokiaľ by premlčacia doba začala vo vzťahu k zosplatnenému dlhu plynúť už dňom splatnosti nesplnenej splátky, ktorá bola splatná viac ako tri mesiace pred tým, ako mohlo dôjsť k zosplatneniu dlhu, teda premlčacia doba by začala plynúť o tri mesiace skôr, ako si veriteľ mohol uplatniť pohľadávku vyplývajúcu zo zosplatneného dlhu na súde. V takom prípade začatie plynutia premlčacej doby časovo predchádza právnu možnosť veriteľa vôbec uplatniť nárok na súde a prakticky skrátilo zákonom určenú dobu na vykonanie práva (premlčacia doba, ktorá má byť podľa § 101 OZ trojročná, by bola skrátená o tri mesiace).

61. Aj v preskúvanom prípade, pri posudzovaní začiatku plynutia premlčacej doby vo vzťahu k zosplatnenému zostatku pohľadávky, je potrebné najprv ustáliť, pre nesplnenie ktorej splátky vzniklo veriteľovi právo (a veriteľ ho využil) v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky (t.j. v dôsledku nesplnenia ktorej splátky sa stal zročným celý dlh).

62. Vyššie uvedená podmienka stanovená v § 53 ods. 9 OZ bola v danom prípade splnená ku dňu 11.12.2015 (ku dňu zosplatnenia) iba vo vzťahu k splátke splatnej dňa 20.8.2015, ako už bolo uvedené vyššie. Preto vo vzťahu k celému zostatku pohľadávky (počnúc splátkou splatnou 20.12.2015 až do konečnej splatnosti, kde veriteľ využil právo podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ) premlčacia doba začala plynúť 21.11.2015, t.j. deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej lehoty odo dňa 20.8.2015, kedy nastala splatnosť splátky, ktorá zosplatnenie (dňa 11.12.2015) vyvolala (§ 53 ods. 9 OZ) a uplynula dňom 21.11.2018.

63. Keďže žalovaný si výkon záložného práva uplatnil 24.1.2018 urobil tak pred uplynutím 3-ročnej premlčacej doby plynúcej vo vzťahu k zosplatnenému zostatku aj vo vzťahu k už splatným splátkam, okrem troch splátok (tak ako je to vyššie zdôvodnené), preto vecne správne rozhodol súd prvej inštancie, ak žalobu zamietol.

64. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil, vrátane výroku o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

65. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, preto nemá nárok na náhradu trov konania. Takýto nárok vznikol úspešnému žalovanému, preto odvolací súd rozhodol, že žalovaný má voči žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov konania bude rozhodnuté osobitným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

66. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).